

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ

Од Третото продолжение на Сто и шеснаесеттата седница на обранието на Република Македонија, држана на 09 декември 2005 година

Седницата се одржа во Собранието на Република Македонија, сала 1, со почеток во 11,10 часот.

Седницата ја отвори и на неа претседаваше господинот Слободан Најдовски, подпретседател на Собранието на Република Македонија.

Слободан Најдовски:

Продолжуваме со работа по Сто и шеснаесеттата седница на Собранието на Република Македонија.

Јас се извинувзв на почетокот за каснењето, но беше заради други обврски.

Пратениците: Ристана Лалчевска, Невџет Мустафа, Киро Дојчиновски, Јанани Витановски, Славица Грковска, Цветлеза Јаневска, Рафет Моминовиќ, Гзим Острена,

Љубе Бошковски, Никола Груевски, Силвана Бонева, Петар Наумовски, Ѓорѓе Паљошковски, Сашко Кедев, Маријан Ѓорчев, Љубчо Ѓоргиевски, Спирос Мавровски, Али Ахмети, Теута Арифџи, Ејуп Рустеми, Назми Беќири, Абдулади Вејсели, и Исмет Рамадани ме известџија дека се спречени да присуствуваат на седницата.

Молам службите со оглед на тоа што треба да преминеме на гласање да го утврдат точниот број на присутни пратеници.

(Службите ги пребројуваат присутните пратеници во салата).

Продолжуваме со работа по 23-та точка -

Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија Акционерското друштво за производство пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост.

Претресот по текстот на Предлогот на Законот е заклучен.

Предлогот на законот го ставам на гласање. Ве повикувам да гласаме.

Гласале 62 пратеници од кои 54 за, еден воздржан и 7 против.

Констатирам дека Собранието го донесе **Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија Акционерското друштво за производство пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост.**

Господине Иванов баравте збор. (Да)
Процедурално бара збор господинот Љубисав Иванов Синго.

Повелете господине Иванов.

Љубисав Иванов - Синго: Пред да објавите дека ќе гласаме по овој закон јас се пријавив

да кажам како ќе гласам, меѓутоа, сега веќе . . . Еве еден колега кажа дека. . .

Слободан Најдовски: Господине Иванов вчера рековме дека ние и порано бевме заедно во Парламентот, има измена на Деловникот и повеќе не можеме да кажеме како ќе гласаме пред самото гласање.

Претресот беше заклучен и преминуваме на гласање. Но, во ред вчера го кажавте вашиот став.

Продолжуваме понатаму со работа.

Минуваме на точката 24. - Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите.

Предлогот на законот и извештајот на Комисијата за транспорт, врски и екологија Ви се доставени односно поделени.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Пратеникот Спирос Мавровски поднесе амандмани за бришење на членовите 1 и 2 по кои владата не се произнела.

Отворам претрес по амандманот за бришење на член 1 поднесен од пратеникот Спирос Мавровски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменикот министер за правда, господинот Субхи Јакупи.

Повелете господине заменик министер.

Субхи Јакупи: Амандманот не се прифаќа.

Слободан Најдовски: Амандманот не е прифатен.

Молам дали некојд руг бара збор? (Никој).

Бидејќи никој друг не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Во салата се присутни 62 пратеника, од кои гласале 55 и тоа три за, нема воздржани и 52 против.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот за бришење на член 1 поднесен од пратеникот Спирос Мавровски.

Отворам претрес по амандманот за бришење на член 2 поднесен од пратеникот Спирос Мавровски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменикот министер за правда, господинот Субхи Јакупи.

Повелете господине заменик министер.

Субхи Јакупи: Амандманот не се прифаќа.

Слободан Најдовски: Амандманот не е прифатен.

Молам дали некојд руг бара збор? (Никој).

Бидејќи никој друг не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Во салата имаме 60 пратеници, не можеме да преминеме на гласање. Молам пратениците што излегоа доколку сакаат да влезат, со оглед на тоа

што поголем дел од пратениците имаат Во моментот на гласање беа присутни 62 обврски од Комисијата за надворешна пратеника, еден пратеник излегуваше, така да сега политика, имаат средба со претставници на иамаме 61 пратеник.

Комисијата за надворешна политика на Гласале 55, од кои 54 за, нема воздржани и еден Народна Република Кина, па ги молам другите против.

пратеници да влезат во салата за да можеме да работиме.

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Сега имаме 61 пратеник.

Ве повикувам да гласаме.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Од присутни 61 пратеник, гласале 57, од кои 50 за, нема воздржани и еден против.

Во салата се присутни 61 пратеника, од кои гласале 58 и тоа четири за, нема воздржани и 54 против.

Констатирам дека е усвоен Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот за бришење на член 2 поднесен од пратеникот Спирос Мавровски.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Пратениците Лилјана Ивановска, Соња Лепиткова и Томе Тромбев поднесоа амандмани на член 1 и за додавање на 4 нови членови 7-а, 7-б, 7-в и 7-г, по членот 7, по кои Владата не се произнела.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Отворам претрес по амандманот на член 1 поднесен од пратениците Лилјана Ивановска, Соња Лепиткова и Томе Тромбев.

Молам, кој бара збор? (Никој)

Го молам претставникот на Владата а се произнесе.

Бидејќи никој не бара збор го заклучувам претресот.

Има збор министерот за финансии, господинот Никола Поповски.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Повелете господине Поповски.

Ве повикувам да гласаме.

Го молам претставникот на Владата а се произнесе.

Од 61 присутен пратеник 56 гласале од кои 54 за, нема воздржани и двајца против.

Има збор министерот за финансии, господинот Никола Поповски.

Констатирам дека Собранието го донесе законот за Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите.

Никола Поповски: Благодарам.

Минуваме на точката 25. - Предлог за донесување на закон за изменување и дополнување на Законот за јавни набавки со Предлог на закон.

Република Македонија презеде обврска да го хармонизира своето законодавство со законодавството на Европската Унија во Законот за јавни набавки кој е на сила, а е донесен 2004 година, за областа за која се поднесени амандманите се инкорпорирани директивите на Европската Унија за јавните набавки.

Предлагач е Владата на Република Македонија.

Конкурсот за изработка на Проект како една од постапките согласно која може да се спроведе јавната набавка во законот кој е на сила е преземена од директивите на Европската Унија и истата може да се примени во случај кога набавувачот има потреба од набавка на проект, или план од областа на просторното урбанистичко планирање, архитектурата, градежништвото и обработката на податоците, за што е поднесен амандманот.

Од тие причини цениме дека она што е предложено со овој амандман, а и со наредниот не соодветствува со тоа што е предвидено во директивите на Европската Унија, кои се во нашиот закон инкорпорирани.

Од тие причини амандманот не можеме да го прифатиме.

Од министерството за финансии имамем претставник.

Конкурсот за изработка на Проект како една од постапките согласно која може да се спроведе јавната набавка во законот кој е на сила е преземена од директивите на Европската Унија и истата може да се примени во случај кога набавувачот има потреба од набавка на проект, или план од областа на просторното урбанистичко планирање, архитектурата, градежништвото и обработката на податоците, за што е поднесен амандманот.

Предлогот за донесување на Законот со Предлогот на законот, како и извештаите на работните тела на Собранието ви се доставени односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на закон.

Молам, кој бара збор? (Никој).

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот.

Од тие причини цениме дека она што е предложено со овој амандман, а и со наредниот не соодветствува со тоа што е предвидено во директивите на Европската Унија, кои се во нашиот закон инкорпорирани.

На Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Од тие причини амандманот не можеме да го прифатиме.

Собранието го усвојува предлогот за **донесување на закон за изменување и дополнување на Законот за јавни набавки.**

Слободан Најдовски: Амандманот не е прифатен.

Ве повикувам да гласаме.

Има збор пратеникот Лилјана Ивановска.

Молам, службите да го утврдат точниот број на присутни пратеници за да можеме да утврдиме дали е валидно гласањето.

Повелете госпоѓо Ивановска.

Гласањето го повторувам со оглед на тоа што во текот на гласањето беа присутни 60 пратеници.

Лилјана Ивановска: Благодарам потпретседателе, Почитуван министер, почитувани колеги.

Ве повикувам да гласаме.

Оваа група на амандмани што ги предлагаме јас, госпоѓата Соња Лепиткова и господинот Томе Тромбев ги предлагаме од причини на

расчистување на постапката при изработка на Го молам претставникот на Владата а се идеен проект и не ја гледам причината што ја произнесе.

кажа министерот за неусогласеност со Има збор министерот за финансии, господинот директивите. Напротив овие амандмани ја Никола Поповски.

прочистуваат и појаснуваат постапката при Повелете господине Поповски.

избор. Точно се држеме на постојниот закон Никола Поповски: Владата не го прифаќа за јавни набавки. амандманот.

Првиот амандман се однесува на Тој е поврзан со претходниот, со истата цел.

прочистување на дефиницијата за конкурс за Слободан Најдовски: Амандманот не е прифатен.

изработка на иден проект или план, така да Има збор пратеникот Лилјана Ивановска.

појаснување на таа дефиниција во член 2 е Повелете госпоѓа Ивановска.

првиот амандман за кој што следува да Лилјана Ивановска: Благодарам.

гласаме.

Наредните амандмани кои што ги предлааме Лилјана Ивановска: Благодарам.

ние како пратеници се поврзани во делот на Овој амандман не е поврзан со претходниот, затоа конкурсната постапка за избор на идееншто претходниот се повикуваше на дефиниција во проект или план, затоа што при јавнатачлен 2 од Законот, така да може и овој амандман набавка на архитектонско и урбанистичко да биде прифатен или изгласан, затоа што овој решение конкурсот треба да биде главен амандман ја расчистува постапката за набавка на механизам за избор на најповолниотпроекти, каде што исто така тоа што го зборував понудувач, затоа што тоа не е готова стока, непред малку за целокупната серија на амандмани е готов производ, туку е една услуга поврзана што ги предлагаме по Законот за јавни набавки, а и со авторски права и со високи културни тоа е набавката на проект по пат на конкурс и вредности кои што траат на долг рок. Затоаизмена во делот на жири комисијата со сметаме дека и во член 68, за кој што е двотретинско мнозинство со професионалци во наредниот амандман треба во постапката и областа кои што треба да го ценат квалитетот на жири комисијата да има исправки, каде што понудените решенија по пат на конкурс и секако да сметме дека 2/3 од жири комисијата треба да биде усогласено со актите на Комората на бидат стручњаци од областа, затоа што е овластени архитекти и инжењери.

специфично вреднување на јавната набавка. Нашата цел беше постапката за набавка да биде Не можат луѓе кои што не се професионалци усогласена со сите тие акти и да се добие во областа да бидат во жири комисијата и да најдоброто решение и да биде избрано во оваа ценат нешто кое што воопшто не го познаваат, постапка, затоа што на овој начин во Постојниот додека другите комисији за јавни набавки закон не гарантира дека ќе биде така, затоа што секако дека можат да ценат некаков производ составот на жири комисијата и постапката врз по основ на атести, или гаранција, или основа на некакви критериуми, кои што ќе ги некакви други критериуми кои што ги избере самиот, и овде сакам повторно да пропишал набавувачот.

Затоа сметаме дека ваквата постапка треба на Либерално демократската партија за да се корегира со овие амандмани. оформување на посебно министерство и посебна агенција во рамките на органите на управата кои што ќе се занимаваат со јавните набавки од едно место, затоа што овој меѓупериод Законот за јавни набавки многу пати се проигрувал. Јавните набавки исто така се извор на корупција, а ако се управуваат од едно место секако дека тоа ќе биде поконтролирано и што е најважно поквалитетно спроведена постапка во јавните набавки. Затоа сметам дека овие измени во постапката за извор на архитектонски и урбанистички проект ќе направат подобрување на постапката.

Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Констатирам дека немам повеќе пријавени за спроведена постапка во јавните набавки. Затоа сметам дека овие измени во постапката за извор на архитектонски и урбанистички проект ќе направат подобрување на постапката.

Го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Од присутни 62 пратеника, гласале 52 од кои, 13 за, тројца воздржани и 36 против.

Констатирам дека Собранието не го усвои Амандманот го ставам на гласање.

амандманот на член 1 поднесен од Лилјана Ивановска, Соња Ве повикувам да гласаме.

пратениците Лилјана Ивановска, Соња Лепиткова и Томе Тромбев.

Лепиткова и Томе Тромбев.

Отворам претрес по амандманот за додавање Од присутни 63 пратеници, гласале 56 од кои 13 за, 3 воздржани и 43 против.

на 4 нови членови, 7-а, 7-б, 7-в и 7-г, по членот Констатирам дека Собранието не го прифати амандманот за додавање на 4 нови членови, 7-а, 7-б, 7-в и 7-г, по членот 7 поднесен од пратениците Лилјана Ивановска, Соња Лепиткова и Томе Тромбев.

7 поднесен од пратениците Лилјана Ивановска, Соња Лепиткова и Томе Тромбев.

Соња Лепиткова и Томе Тромбев.

Слободан Најдовски: (Продолжение)

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Има збор Емилија Костадинова.

Повелете госпоѓо Костадинова.

Емилија Костадинова: Потпретседателе,

Почитуван министре, колеги пратеници, оглед на значењето на јавните набавки, така да не помине незабележано донесувањето на овие измени и дополнувања, сосема накратко ќе се јавам за збор со цел да го потенцираме тоа значење на јавните набавки како дел од вкупните државни расходи...

Слободан Најдовски: Само ќе ве замолам, сега водиме расправа само за овие членови кои се во измените на Законот, па ќе ве молам да говорите за Законот. Продолжете.

Емилија Костадинова: Да.

Сакам да речам дека тоа нивно значење е потенцирано и во макроекономската политика на Владата на Република Македонија за година, каде што е кажано дека конституирањето на Бирото за јавни набавки како институција на национално ниво и неговото функционирање во 2005 година придонесе за обезбедување на законитост, рационалност, ефикасност и транспарентност во спроведувањето на јавните набавки, потоа поттикнување на конкуренцијата и рамноправноста на понудувачите.

Иако Законот за јавни набавки е релативно нов, го донесе овој парламентарен состав во 2004 година, сигурно се поставува прашањето зошто толку брзо се наметна потребата за негова измена и дополнување, односно по една нецела година од неговото донесување. Накратко, би ги потенцирала двете основни причини поради кои ги донесуваме овие измени и дополнувања.

Првата причина е тоа што од 1 јануари 2006 година конечно во Република Македонија се очекува да профункционира едношалтерскиот систем. Со тоа Трговскиот регистер се предвидува да премине кај Централниот регистер на Република Македонија наместо досегашното негово водење кај судовите. Затоа се наметна и потребата за изменување во Законот за јавни набавки, односно тоа првата причина, така што во членот 40 став

алинеја 3 каде што зборот "надлежниот суд" каде што до сега се водеше тој регистер, се заменува со зборовите "Централниот регистер на Република Македонија" од каде што сега треба да се земаат документите за регистрирана дејност.

Освен оваа причина, уште една причина е присутна како втора зошто сега се предлагаат овие измени и дополнувања на јавни набавки. Почитувани колеги, несомнено дека секојдневно сме сведоци на се

напоприсутното навлегување на информатичката технологија во сите сфери на општеството, што е една позитивна придобивка на современиот свет. Од причина што при донесувањето на Законот за јавни набавки во 2004 година доволно не сме ја имале предвид таа причина, односно тој момент и

не сме обрнале внимание дека електронската комуникација останува општо прифатена поради својата економичност, брзина и транспарентност и дека истата ќе може да најде своја примена и во јавните набавки, сега со овие измени се дополнуваа и тој пропуст. Имено, од таа причина членот 2 се дополнува со две нови точки, 30 и 31, за да се даде објаснување на поимот јавна набавка во електронска форма и електронски систем за јавни набавки. Значи се предлага измена во член 11 став 1 со цел набавувачот да може до Бирото за јавни набавки, што планира да ги изврши во текот на годината во електронска форма, истата да може да биде објавена на веб страницата за јавни набавки, се разбира бесплатно. Дополнување се врши и со нов член 12-а, каде се дава факултативна можност јавната набавка да може да

се спроведува во писмена или електронска форма. Значи, не се исклучува ниту класичниот ниту современиот начин, што значи оставено е на субјектот според своите можности да направи сопствен избор. Со дополнувањето подетално се уредува работењето со јавните набавки во електронска форма, што е и целта на овие измени, што денес ни се нудат. Со додавањето на нов дел во Законот и пет нови члена во кои се разработува работењето со јавните набавки во електронска форма се допрецизира целата постапка. Рековме дека особено битно за јавните набавки, како дел од јавните расходи е во целата постапка и процедура да имаме јавност и транспарентност, па поради самиот тој факт пропишано е дека за секоја јавна набавка што набавувачот сака да ја изврши во електронска форма, за тоа претходно треба да го извести Бирото за јавни набавки и тоа најмалку 15 дена пред повикот за објавување.

Накратко би резимирала дека сите оние што имаат електронски уреди и опрема можат да ја користат и во оваа сфера, а оние што немаат такви услови им останува класичниот начин по писмен пат да се врши комуникацијата во сферата на јавните набавки.

Бидејќи овие измени и дополнувања водат кон една позитивна промена и примена на современи методи на комуникација, од кои не треба да бидеме изолирани, јас и пратеничката група на СДСМ позитивно би се изјасниле за донесувањето на овие измени и дополнувања. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам и јас. Констатирам дека нема повеќе пријавени за збор. Го заклучувам претресот по текстот на законот и ги повикувам пратениците да влезат во салата за да преминеме на гласање.

Ги повикувам уште еднаш пратениците да влезат во салата за да преминеме на гласање.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Во салата се присутни 61 пратеник, од нивгарантниот фонд. Во суштина, бидејќи така стои во гласале 56 пратеници, 54 гласале за, 1 текстот на Законот, гарантниот фонд и воздржано и 1 против.

Констатирам дека Собранието го донесе може да влијае директно на одобрување на нови Законот за изменување и дополнување на кредити, ниту со некој друг инструмент индиректно, Законот за јавни набавки. освен со гарантирање на веќе одобрените кредити од деловните банки кон кредитобарателите.

Минуваме на 26 точка - Предлог за донесување на закон за изменување и дополнување на Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот, со Предлог на закон. Значи одлуките повторно се носат во деловните банки, што е во ред, меѓутоа, улогата на Банката и посебно на гарантниот фонд тука е премногу индиректна во смисла на стимулирање на поголем процент на одобрување на кредити, а со тоа и на стимулирање на инвестиционата активност на малите и средните претпријатија.

Предлогот за донесување на законот, со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието ви се доставени, односно поделени. Исто така бидејќи во членот 14 се регулира не само составот на управниот одбор, туку се навестува почеток на приватизација на капиталот на банката, практично во случајот формираме државна институција која допрва треба да се приватизира и прашање е дали, без премногу брзање, би било подобро веднаш да се оди на еден концепт кој е помалку ретрограден од овој, значи да не се формира државна институција која после тоа ќе се приватизира, туку веднаш да се направи концепт

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор?

Има збор пратеникот Илија Китаноски.

Повелете господине Китаноски.

Илија Китаноски: Благодарам почитуван потпретседателе.

Почитуван министре, почитувани пратеници, вон една финансиска институција која би ја основа и во принцип гарантните фондови заформирале приватни акционери, без оглед дали поддршка на кредитирањето на малите и тоа ќе бидат банки или други финансиски или средни претпријатија и се потребни нанефинансиски институции, битно е дека штом веќе Република Македонија, меѓутоа, за да сесе овозможува приватизација на една државна реализира тоа не е доволно само добра институција која сеуште со истиот овој Закон не е намера и еден закон кој што има доста формирана, односно не е дооформена со недоречености кој во практика веројатно нема гарантниот фонд. Печатокот е дека малку се брза да ја оствари целта заради која се предлага, во овој дел и дека во изминатите три години, иако посебно воведувањето на гарантниот фонд беше неколку пати навестувано, тоа не е како стимулатор на поголем процент на направено и навистина впчатокот е дека ова сега одобрување на користење на кредити одшто се предлага практично е малку предизборен деловните банки од страна на малите ипотег на власта, за да се покаже во јавноста дека средните претпријатија. Зошто е ова вака, ќе еве се формира една институција која на посреден го илустрирам со неколку забелешки кои сеначин ќе ја зголеми инвестиционата активност однесуваат на суштината на текстот, а односно ќе обезбеди поголема кредитна активност понатаму со два амандмани кои се однесуваат на деловните банки, односно нивно поголемо на гарантниот фонд. Значи, зошто се доведува обезбедување во одобрување кредити на малите и во прашање самата цел заради која се средните претпријатија.

воведува гарантниот фонд? Затоа што Исто така, имам уште две односно три конкретни суштината на целокупната измена на Законот забелешки.

за изменување и дополнување на Законот за Во членот 6 со кој се предвидува нов член 8-а во основање на Македонска банка за поддршка ставот 2, гаранциите од став 1 на овој член, значи на развојот е практично воведувањето на гаранциите што е ги одорува гарантниот фонд не се одобруваат за проекти, па вели во точката 2 "кои ја загадуваат животната средина и природа", сметам

Прво, во самиот текст на законот стои дека на деловните банки на овој начин преку дека овој став 2 точка 2 е премногу широк, затоа гарантниот фонд само ќе се обезбедат што загадувањето на животната средина и природа дополнително веќе одобрените кредити кои е доста широко дефинирано, бидејќи секое претходно ги обезбедиле соодветни хипотеки производство буквално на некој начин ја загадува и во тој дел знаеме дека деловните банки, животната средина и природа и мислам дека тука барем во последно време, водат доста се остава простор за субјективно толкување, рестриктивна политика во однос на барање односно субјективно прифаќање или одбивање на наплатливи гаранции за кредитобарателите и проекти со образложение дека ја загадуваат или не мислам дека недоволно ќе биде тоа што ја загадуваат животната средина или природа, како индиректно ќе се стимулираат што е производството на пластични материји, што кредитобарателите, со тоа што банката ќе има во Македонија е производство во зародиш, а по можност, односно деловните банки ќе имаат дефиниција ја загадува животната средина и можност дел од тие кредитни побарувања да природата.

им бидат гарантирани преку Банката за Исто така, и третата точка од ставот 2 - нема да се поддршка на развојот, односно преку даваат гаранции за проекти што се наменети за

производство и дистрибуција на оружје и воена опрема - Република Македонија нема некои или воопшто нема сериозни капацитети за оружје. Меѓутоа, под воена опрема може да се сметаат и веројатно се сметаат и производството на униформи, па и производството на муниција во фабриката Самоков. Мислам дека и овој член е прешироко дефиниран или ако е вака прецизно дефиниран ќе ги оневозможи помалите и поголемите текстилни фабрики, кои можат и произведуваат униформи да немаат пристап до Банката за поддршка на развојот, ниту до гарантниот фонд. Мислам дека во овие две точки треба или потесна и подетална дефиниција да се даде, за да се отстрани можноста од субјективно одлучување, или едноставно да не бидат овие два члена застапени, посебно третиот, затоа што во Република Македонија е познато дека нема капацитети за производство на сериозно оружје, освен фабриката Самоков, а од воена опрема, освен ХТЗ опремата и униформите, мислам дека не е вред и тие да бидат ограничени, односно да не им биде достапен овој гарантен фонд.

Другата работа за која исто така треба да се води сметка е генерално, и оние претпријатија и кредитобаратели кои добиваат кредити, воопшто најголемиот проблем и во случај да паднат каматните стапки во наредната година како што се очекува и најавува, висината на процентот на провизијата од деловните банки, а тоа можеби е работа на деловните банки и не може да биде регулирана со закон, меѓутоа, ако и банката за поддршка на развојот или гарантниот фонд наплатува провизија, што во последниот став на овој член експлицитно е кажано, ќе биде дополнително оптоварување, дури можеби и поголемо од еден-два индексни поени на каматната стапка, што се очекува да се намалат во наредната година.

ЛП/МЛ 116 - 03

Илија Китаноски: (Продолжение)

Можеби, уште една суштинска забелешка, а тоа е новововедениот член 14-б, последниот трет став, каде што вели дека до 70% од средствата на Гарантниот фонд може да се пласираат во краткорочни хартии од вредност во рок од 3 месеци дадени од државата и од Народната банка на Република Македонија. Мислам дека преголем е процентот кој што е даден и знам дека не мора банката да го искористи, меѓутоа дадена и е преголема можност и во случаи и ситуации кога сеуште во правниот систем немаме сигурна и лесна

наплатливост на хипотеките и со тоа ќе бидат "Службен весник на Република Македонија" број 6 доведени во опасност гаранциите кои што се од 2000 година, кога во членот 6 е додаден нов издадени да можат да се наплатат. став со кој се ограничува финансирањето на Гарантниот фонд и Банката за поддршка на развојни и извозни проекти најмногу до двојно развојот можат, бидејќи им е дозволен овојтизнос на гарантниот капитал на банката. Значи, од висок процент, голем дел од својот капитал одтогаш цели 5 години поголеми измени и 70%, тоа е огромен дел, да го пласираат водополнувања на основното законско решение не се краткорочни хартии од вредност сопрани. А, тоа не значи дека се одвивало образложение дека е тоа добар деловен потег. беспрекорно, затоа што ако е така, тогаш и Бидејќи, деловните банки ги одобруваат проблеми со побрз економски развој на малите и кредитите, тие вероватно во почетокот, во средни бизниси не ќе сме имале. Значи, дојдено е првиот период на постоење на Фондот не ќе до сознание дека, иако непопуларно, во услови на можат драстично да ја сменат својата либерализам и пазарна економија, државата треба политика на одобрување на кредити односно да интервенира со промени во законското решение, тоа позитивно посредно влијание евентуално за да се постигне саканата цел.

на Гарантниот фонд, повеќе би се очекувало. Сега, со овие измени и дополнувања што ни се во втората или третата година. Така, за овој нудат на денешната собраниска седница, член сметам дека и за тоа имам поднесено интервенциите во законското решение се поголеми. амандмани, дека треба да претрпи измени. Секако, основниот мотив е токму во констатацијата дека процентот е премногу висок во смисла, дека развојот и експанзијата на микро малите и дека се дава преголем висок праг до кој средните претпријатија не се одвива со потребната што процент Гарантниот фонд може да ги динамика и дека сеуште не служи како пласира своите средства во краткорочни катализатор на најгорливиот економски проблем во хартии од вредност. државата, а тоа знаеме е поттикнувањето на

Од овие причини, навистина, има доста економскиот развој и намалувањето на бројот на елементи најмалку за воздржаност по односно невработените лица.

на решенијата кои што ги кажав во овој Предлог. Владата на Република Македонија во својата закон.

Конкретно за членот 14-в повеќе ќе беше доставена на сите нас пратеници, а која што е образложам во текот на амандманската објавена во "Службен весник на Република Македонија" број 6 од оваа година, како една од

Слободан Најдовски: Благодарам господине предвидените мерки за зголемување на Китаноски. економскиот пораст и намалување на бројот на

Има збор пратеникот Костадинова Емилија. лицата што бараат вработување, го потенцира значењето за понатамошен развој на тој сегмент од економијата односно развој на приватната

Емилија Костадинова: Почитувани иницијатива преку поволни кредитни линии, за да потпретседателе, господин министре, колешки се избегнат сите тешкотии на кои приватните и колеги пратеници, претприемачи наидуваа, посебно оние кои што

Со Законот за основање на Македонската делуваат во помали центри, рурални области и банка за поддршка на развојот кој што е слично. Тука проблемот е во тоа што деловните донесен во мај 1998 година, а кој што е објавен банки не сакаат ниту да пласираат средства, ниту во "Службен весник на Република да земаат хипотеки, поради неатрактивност на Македонија" број 24 од 1998 година подрачјето и неможноста хипотеката ако има овозможено е основање на една нова потреба да се реализира односно да се продаде.

банкарска институција, која што преку 3Непобитен е фактот дека во услови на пазарна сектори требаше да дава поддршка на развојот економија комерцијалните банки го гледаат во Република Македонија и тоа во три сфери. единствено сопствениот профит, при што поддршка И тоа, финансирање инвестиции на мали и даваат единствено на големи и успешни компании, средни претпријатија, поддршка на извозот и кои што се во можност да обезбедат покритие со спроведување на заеми и донации од високи хипотеки за користење на сопствена странство. Банката беше основана како кредитна поддршка. Тие немаат интерес да Акционерско друштво со оснивачки капитал од пласираат средства кај малите и средни 30 милијони германски марки. Оснивачкиот претпријатија кои штотуку го почнуваат својот капитал на државата беше обезбеден од бизнис, немаат големо искуство и затоа сега се продажбата на Македонски телекомуникации. јавува државата како заинтересиран субјект да ја Сега, се предлага износот од 30 илјади подобри деловната клима и да креира поволни германски марки да се замени со 15 илјади услови за нивно финансирање и развој. Значи, евра од разбирливи причини. Тоа е мало измените во Предлогот за донесување на овој потсетување на првичната регулатива за оваа закон јас ги гледам токму во оваа насока, во банкарска институција која не претпеласоздавање такви услови преку оваа суштински измени, освен мала законска специјализирана банкарска институција, да се аинтервенција односно изменување и избегнат констатираните слабости. Тоа е и целта дополнување на првичниот текст во јануари за формирање на Гарантниот фонд. 2000 година, која што измена е објавена во

Од таа причина членот 2 се однесува на издавајќи ги гаранциите за наведените намени во основните задачи што треба да ги врши член 8-а, средствата по издадените гаранции и кон банката и истата се задолжува да ја една банка, не може да бидат поголеми од организира посебната организациона единица средствата на гарантниот фонд. Значи, имаме едно во својот состав односно Гарантниот фонд. лимитирање.

Всушност, на овој начин Владата сака на еден кога веќе станува збор за средствата на поекономичен начин преку веќе постоечка Гарантниот фонд треба да се нагласи дека институција со обучен кадар да ја оствари оснивачкиот капитал, дека освен оснивачкиот целта и со обезбедените 265 милиони денари капитал обезбеден преку Буџетот на Република како основачки капитал предвиден во Буџетот на Република Македонија за 2005 година, средствата во него ќе се обезбедуваат и од други извори и тоа со донации даде потстрек за развој на приватната од земјата и од странство, приходи од провизии за иницијатива. издадени гаранции, приходи од пласмани во хартии

Почитувани колеги, со измените во член 6 се од вредност и други извори. Сето тоа е регулирано дефинираат сите активности на банката во новиот член 14-а.

односно тие се прошируваат на 11 точки, на Со додавањето на нови членови 14-а, 14-б и 14-в се повеќе финансиски активности, од кои дел ќе доодбојаснува работењето со средствата на ги врши преку комерцијалните банки како што Гарантниот фонд, при што во член 14-б е кажано се точките 1, 2, 3, 4 од член 4 став 1. Токму до 70% од средствата на Гарантниот фонд може тука кај мене се јавува една дилема односно да се пласираат во краткорочни хартии од дали со тие нови проширени активности во вредност со рок од три месеци издадени од делокругот на работата на банката нема да државата и од Народната банка на Република доведат до една непожелна работа односно да Македонија". Тука кај мене се јавува уште една се изгуби нејзината основна дејнсот по која е дилема односно дали со тоа што 70% од препознатлива или она што е зацртано во член средствата може да се пласираат во краткорочни 4 став 1 кој што гласи: "Кредитирање на хартии од вредност, тоа нема да се смета во отпочнување со работа и развој на мали и работењето и вршењето на основната дејнсот и средни претпријатија во Република Македонија дали не е пооправдано да стои од слободните со среднорочни и долгорочни програми". Веќе средства. Тоа би значело ако тие стојат слободни и истакнав дека со примената на член 2 е неискористени тогаш би се пласирале. Таа моја регулирано формирањето на Гарантниот фонд забелешка ја изнесов и на Собранието Комисија Додека со внесувањето на три нови члена се за финансирање и буџет, но истата не беше регулираат активностите на Гарантниот фонд прифатена.

односно што тој ќе работи. Од тука Со оглед на тоа што државата има свој влог во произлегува дека неговата главна и основна Македонската банка за подршка на развојот, се цел ќе биде со своите средства да гарантира Македонската банка за подршка на развојот, се по издадени гаранции за обезбедување на регулира и управувањето со банката. А, тоа е плаќањата по долгорочни кредити одобрени овозможено на тој начин што во Собранието на од банките и други финансиски институции на банката 5 члена ќе се именуваат по предлог на Владата на Република Македонија, а додека микро, мали и средни претпријатија, трговци, Управниот одбор на банката исто така ќе се состои поединци, занаетчии и слично кои што се од 5 члена, од кои што 3 ќе бидат претставници на регистрирани и кои што работат на државниот капитал и за нив исто така претходна територијата на Република Македонија. согласност ќе дава Владата на Република

Со измените внесена е нова регулатива дека Македонија. Контролната функција во користењето со гаранции нема да се издаваат за проекти на средствата од Гарантниот фонд се овозможува кои што ќе ја загадуваат животната средина, со менувањето на член 19, каде е регулирано дека потоа за производство, дистрибуција на банката за своето работење двапати годишно ќе оружје и воена опрема, што е сосема во ред и треба да доставува извештај до Владата на со кое што сите ќе се сложиме, бидејќи е Република Македонија.

оправдано и за производство на дроги и други Почитувани колеги, имајќи целосно почитување и опојни средства. развивање за напорите што ги прави оваа Влада во

Олеснувањето го гледаме и во насока на тоа, изнаоѓање на поволни можности за развој на што најтешкиот дел за приватните малите бизниси како генератор за претприемачи, обезбедувањето хипотека се самовработување на работоспособната генерација, избегнува, со тоа што со додавањето на нова лично немајќи крупни и суштински забелешки на член 8-а е кажано дека средствата Од она што ни е понудено како предлог за изменување Гарантниот фонд ќе се користат за издавање и дополнување на законот за основање на на гаранции за обезбедување на плаќањата по Македонската банка за подршка на развојот, ја долгорочни кредити за инвестиции одобрени давам мојата подршка за донесување на овие од страна на банки и други финансиски измени. Исто така, мојата подршка е мотивирана и институции во Република Македонија на со фактот дека предвидените средства во Буџетот микро, мали и средни трговци, трговци на Република Македонија за 2005 година ќе поединци и занаетчии кои што делуваат на останат неискористени, со оглед на тоа што територијата на нашата држава. деловната година е при крај, ако на денешната

седница не ги донесеме измените кои што се дадени во предлогот.

Пратеничката група на СДСМ исто така позитивно ќе се произнесе по овие измени и дополнувања. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам госпоѓо Костадинова.

Има збор пратеникот Димитров Ангел.

Повелете господине Димитров.

Ангел Димитров: Благодарам.

Почитуван потпретседателе, почитувани пратеници, почитувани претставници на Владата.

Кога во август 2003 година го донесувавме Законот за основање на Агенција за поддршка на претприемништвото, во моето обраќање истакнав. Се надевам дека Владата многу скоро ќе предложи и закон за формирање на Гарантен фонд, со кој ќе се намали ризикот кај банките, кредитирање на мали и средни претпријатија т.е. овој фонд ќе го гарантира земањето на кредити во случаите кога малите и средни претпријатија имаат добри проекти, но немаат недвижен имот да го стават во залог како гаранција за враќање на кредитот.

Денес пред нас е законот за изменување и дополнување на Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот, со што оваа моја заложба ќе стане стварност. Се сметам себеси за реален, па веднаш ќе истакнам дека и покрај неспорната желба на Владата да се поттикне економскиот развој и новите вработувања преку поттикнување на развојот на малите и средните претпријатија, ваквиот предлог предизвика отворање на неколку прашања на кои ќе се обидам да дадам одговор.

Првото прашање би било, зошто Владата ова не го нарпави порано и зошто се чекаше три години да се донесе ваков закон. Ако добро се сеќавате уште во 2003 година ние неколку пратеници се залагавме за донесување закон за основање на Гарантен фонд, при што од тогашниот министер за економија бевме критикувани дека се залагаме за враќање на комунизмот, т.е. дека ваквите мерки несоодветствуваат со изградбата на слободно пазарно стопанство кон кое се сремиме. Набргу во дневната штампа прочитавме дека Светската банка и ММФ не дозволуваат формирање на Гарантен фонд се додека не се реши проблемот со неефикасното судство. Точна е коснтатацијата дека без ажурно и ефикасно судство се јавуваат проблеми во присилната наплата, без разлика дали станува збор за извршни судски пресуди или реализација на хипотеки, но сепак потребата од забрзување на развојот е неопходна и недозволува одлагање.

Од друга страна измените на Законот за извршување и реформите во судството кои се во тек, се надевам дека ќе мораат да дадат свои резултати.

Второто прашање кое се поставува гласи, зошто не се формира посебен фонд, туку Гарантниот фонд се ораганизира во рамките на постојната банка за поддршка на развојот. Без разлика на фактот што банката за поддршка на развојот врши и други финансиски активности, таа има доволен капацитет во поглед на инфраструктурата и стручниот кадар веднаш да отпочне со реализација на задачите на Гарантниот фонд.

Од друга страна ваквата определба значи и економски најоправдано решение за разлика од идеата да се формира нова банка т.е. Гарантен фонд. Тоа што банката врши и други активносоти не треба да биде пречка за реализација и на новите активности во рамките на Гарантниот фонд.

Третото прашање би било, дали Гарантниот фонд би бил доволен за развојот на малите и средните претпријатија и дали со ова може да се решат сите нивни проблеми.

ПЈ/ОМ 116 - 03

Ангел Димитров: (Продолжение)

Се разбира, гарантниот фонд не може да ги реши сите проблеми и причини кои претставуваат пречка за побрз развој на малите и средни претпријатија,

но тој ќе помогне кај оние претпријатија каде врати кредитот и деловната банка да ја активира што немањето на недвижности, заради гаранцијата издадена од гарантниот фонд. Ваквите обезбедување на враќање на кредитите, случаи ќе треба да бидат поретки и нивното претставување главен проблем.

настанување на треба да биде пречка за Четвртото прашање би било, дали на овој понатамошно функционирање на фондот. Ако начин не им помагаме на деловните банки кои немаме добра контрола и ако прекршителите на и така процениле дека проектите се добри, законите не се казнуваат во согласност со наместо да им помагаме на претприемачите, законите, тогаш најдобрите закони нема да ги Ваква слична дилема и господинот Китановски дадат посакуваните ефекти.

изнесе во своето излагање. Се разбира дека На крајот ќе истакнам дека може да се постават им помагаме и на банките, но на тој начин гоуште многу вакви прашања и отворот многу други олеснуваме давањето на кредити надилеми, но сметам дека предложениот закон е претприемачите кои без финансиски средства добра основа за почеток на една добра идеја. Ке не се во можност да ги реализираат своите стартуваме со еден скромно износ од само 265 бизнис идеи. Ова особено е важно ако се има милиони денари кои се обезбедени од Буџетот. предвид фактот што нашите претприемачи на останатите приходи од донации и други приходи потекнуваат од некои богати семејства чиесуште се неизвесни, но сметам дека потребата да тактовци и дедовци биле сопственици насе помогне на малите и средни претпријатија во фабрики, туку од сиромашни поранешни нивниот развој е посилен од сите дилеми и социјалистички работници кои освен платат неизвесности. Затоа ќе го поддржам донесувањето немале некои други примања.

на законот, а се надевам дека евентуалните Петото прашање е, дали оваа идеја нема да се проблеми кои ќе се јават понатаму нема да бидат претвори во втор став, или дали пречка за неговото заживување и особено за нефункционирање на правниот систем може зголемување на потенцијалот на гарантниот фонд.

да доведе до поголеми злоупотреби. Секоја **Слободан Најдовски:** Благодарам господине инвестиција носи ризик. Тоа, се разбира се **Димитров.**

однесува и за финансиски ризици, особено за **Има збор пратеникот Абдилаќим Адеми.**

Во законот се предвидени и неколку заштити, **Абдилаќим Адеми:** Благодарам господине со цел да се намалат ваквите ризици. **потпретседател, почитуван министер, почитувани пратеници.**

Прво, во членот 8-а, гаранциите се издаваат за **Ќе се потрудам да бидам краток и да не се обезбедување на плаќање по долгорочни, повторно со претходните дискусии.**

кредити кои веќе се одобрени од страна на деловните банки. **Донесувањето на овој закон, како парламентарна група го гледаме во рамките на економската**

Имајќи ја предвид одлуката од членот 8-б каде **програма на Владата и во рамките на реформскиот се ограничува бизнисот во кој се гарантира, курс кој го има Владата на Република Македонија, страна на гарантниот фонд, да не биде повеќе со единствена цел да ги помогне малите и од 1/3 од одобрениот кредит, значи не за средни претпријатија во процедурите за целокупниот кредит, станува јасно дека кредитирање и за да се подобри бизнис климата поголемиот ризик го има деловната банка која која е многу потребна за надворешните и има свои методи и критериуми, се разбира и внатрешните инвестиции во Република Македонија. стручен кадар за оценка на економската и сигурно, последната цел е зголемувањето на оправданост на проектот и можноста за бројот на вработувања и намалување на бројот на враќање на средствата. невработени лица и на сиромаштијата.**

Второ, во истиот член 8-б, исто така се **Клучната цел зошто се предложи овој закон е да се ограничува износот на кредитите по кои се воведат гарантниот фонд во рамките на гарантира. Тие не можат да бидат поголеми од Македонската банка за поддршка и развој, 150 илјади евра, при што износот на гарантен фонд кој за прв пат, како што знаеме сите гаранцијата што ќе ја даде гарантниот фонд се се спомна и се воведат со ребалансот Буџетот за ограничува до 35 илјади евра. 2005 година, пред околу 3 месеци, и сите тие тогаш**

Трето, исто така се ограничува **изложеноста ја поддржавме таа иницијатива да имаме гарантен на гарантниот фонд спрема одделна банка и фонд. Сето тоа се прави, како што спомнав за таа не може да го надмине износот на олеснување за малите и средни претпријатија во средствата на гарантниот фонд. текот на постапката за нивно кредитирање.**

Во членот 14-д стои одредба во која се **Сите сме сведоци дека токму малите и средни ограничува вкупниот износ на издадени претпријатија, во текот на постапката на едно гаранции кои не може да го надминат кредитирање имале проблеми со таканаречените трикратниот износ на средства на гарантниот хипотеки поради отсутството на недвижност. Затоа фонд. Се разбира постојат и другисо донесувањето на овој закон сме убедени дека ограничувања, а управниот одбор на банката оваа пречка и бариера во текот на постапката за поблиску ќе ги утврди условите и постапката кредитирање, ќе се отстрани делумно и ќе биде за издавање на гаранции и инструменти заедна голема помош за овие претпријатија.**

нивното издавање. Тоа не значи дека не може да се случи дека некој претприемач да не го

Тоа за што сите треба да се ангажираме е предлогот, може слободно да се каже дека условите за кредитирање и натаму да бидат етикетите на запирање на реформите ќе го полесни и сите да се ангажираме овој гарантен фонд да се користи транспарентно односно некоја наредна етапа од развојот на транспарентноста да биде на потребното ниво економскиот поредок во Македонија кога ќе ги и понатаму да се ангажираме и да влијаеме водобиеме и оценките од релевантните институции.

намалувањето на каматната стапка, што е за само кратко време донесовме Закон, под еден голем проблем за самите претприемачи посебни услови, за пензионирање на пратеници, па кои сакаат да инвестираат.

реформата на пензискиот систем ја поместивме, Заинтересираноста, да се стекне кредит, кај донесовме Закон за МРТВ, слушнавме дека сите мали и средни претпријатија, постои, но Владата ќе интервенира и кај независноста на досега постоеле пречки да се стекнат кредити. Народната банка. Се на се, мислам дека го Заедно со донесувањето на овој закон и намалува капацитетот на државата кога се работи воведувањето на гарантниот фонд, ние како за интегрирање во Европската унија и уште повеќе парламентарна група но и како партија тоа созодава сиви зони во кои корупцијата и гледаме како олеснување за да се стекне политичкото влијание само ќе се зголемаат. Сметам кредит. Тоа што треба да се гарантира и содека една од таквите можности е и овој закон кој овој закон е сите средства од гарантниот фонд под плаштот на потребата ќе се формира кои ќе се користат за да се гарантира таканаречен гарантен фонд за кредитирање на кредитот е до крај да се следи користењето намали и средни претпријатија, преку институцијата овие средства, што значи, тоа што го спомнав, Државна банка, всушност во изборната година и да постои транспарентност, но и да не постојат претставува изборен финансиски фонд на СДСМ со злоупотреби во текот на користењето на овие кои ќе бидат привилегирани да се стекнат со средства.

одредени погодности во процесот на инвестирање Кога спомнав олеснување за да се стекне или работење, а други само ќе гледаат и во низа, кредит за малите и средни претпријатија, бидејќи после извесен период ќе имаме афери, како што ги сакал да го спомнам секторот на имамме и со донациите, јапонската помош, земјоделството, бидејќи токму најголемиот тајванските кредити и т.н. Зошто го велам тоа?

проблем и најголемите пречки ги имаат малите Оваа идеја не е нова. Таа е протезирана од повеќе и средни претпријатија кои се занимаваат со влади и секогаш наидува на отпор кај земјоделски производи, бидејќи на нив им семејствата на меѓународните финансиски институции, од проста бара хипотека во урбаните средини или во причина што на нашите институции, на нашиот градовите а не им се прифаќа хипотека во капацитет, на нашата администрација не и се руралните средини и селата, што во суштина е верува и нема зошто да и се верува и на оваа банка еден апсурд, бидејќи во градови нема која својот управен одбор го формира по политичка земјоделци и нема претпријатија мали и основа.

средни, кои се занимаваат со производство на Второ, ваков концепт на гарантен фонд нема земјоделски производи. Затоа најголемото никаде во ваква "чиста форма", како што овде се олеснување ќе биде токму од овие предлога. Во Министерството за финансии има претпријатија и претприемачи кои се студии кои компаративно кажуваат, државите во занимаваат со земјоделски производи, бидејќи транзиција или подобро развиените држави со не би требало сега нивната хипотека да ја какви гарантни фондови располагаат и тие имаат во градот, туку еден дел од нивната во главно се сведуваат на она што и донаторите, хипотека ќе се гарантира преку овој гарантен Светската банка ни го сугерирала, а тоа е да фонд.

формираме мешовити гарантни фондови каде На крајот да спомнам дека ние како квалитетот во одлучувањето ќе го имаат и парламентарна група ќе го поддржиме овој комерцијалните банки, ќе има и државата, но ќе закон, со единствена цел, уште еднаш да имаат и оние еснафски асоцијации на кои треба да повторам, да се подобри бизнис климата и да се однесува тој фонд. Оттука овој фонд сега ќе ја се оствари економската програма на Владата има само едната улога, да потпомогне и да биде и реформскиот курс на Владата. еден од изборните платформи во изборната година

Слободан Најдовски: Благодарам господине која претстои.

Адеми.

Има збор пратеникот Зоран Крстевски.

Во самиот закон има такви дубиози, не до крај издефинирани работи што, еве, благодарение на господинот Ангел Димитров ги слушнавме како почитуван министре, почитувани колеги, отворени прашања и можеби ќе имаме прилика и пратеници. често да ги слушаме и одговорите на истите. Но, во главно се сведува на тоа дека овој фонд, вака Денешниот предлог-закон за измена на поставен не може да предизвика интерес кај Законот за банката за поддршка на развој и комерцијалните банки за негово користење, од обнова е едно од прашањата кои начелно проста причина што тој лимитира на 1/3 од можеме да ги сврстиме во делот на пласираните средства да се однесува и не верувам антиреформи на оваа Влада и по се изгледа со дека комерцијалните банки ќе бидат еден сет на закони што овде ние ги донесовме, заинтересирани на тоа ниво да го користат овој што на предлог на Владата, што самите ги фонд.

Второ, кога државата се решила директно, ригидно да учествува во таква функција, таа би морала да го ограничи тој фонд на оние дејности и оние политики за кои смета дека имаат исклучителен приоритет во поттикнувањето, вака поставени во една широка лепеза со еден мал лимит кој се однесува на производство на воена опрема и оружје, или на што се сметало тука, иако и тоа до крај не е јасно. Тоа само ја дополнува сликата дека се нема вистински концепт за овој фонд.

Трето, оваа банка, овде се пофаливме, направена е во 1998 година. Таа беше банка трансмисија во долг период, на оние софтверски кредити што ни ги даваа одредени земји кои не поддржуваа заради икс причини, воглавно беа поддршка на нашите реформи и некоја супституција на проблемите што Македонија ги имаше заради вкупното опкружување, дали се работело за воени дејствија во регионот, дали се работело за затворање на граници и т.н. Македонија се помалку е корисник на такви донации. Причините се различни. Една од причините е заради тоа што сакаат меѓународните институции да не исклучат од тие, да речам инфузии финансиски апарати и да видат дали ние можеме сами понатаму да се развиваме и би требало што помалку таа инфузија да ја користиме во таков обем. Меѓутоа, со ваков фонд, повторно даваме лош сигнал и мислам си ја затвараме можноста и понатаму да користиме одредени погодности во релациите со државни донатори, се заради тоа што ние не го обезбедуваме капацитетот на институциите, да можат да функционираат на економска основа, а се повеќе ги ставаме политичките функции во одлучувањето, кога се однесува на сферата на развојот.

Оваа банка сама по себе, како ќе врши оценка на некоја инвестиција, на оправданоста на зделката, ако знаеме дека управниот одбор ќе биде, оваа банка не се развива во тој дел, така како што комерцијалните банки тоа го имаат, имаат посебни сектори. Ќе користи ли таа дополнително нечии услуги, како е овде предвидено, не е многу јасно на која основа ќе се создаваат критериумите за тоа дали некој ќе се стекне со право за овие средства. Велам, се ќе се сведе на политичкото влијание што ќе го има власта во управниот одбор на банката. Оттука, за мене е неоправдан овој концепт и се разбира нема да го поддржам.

Слободан Најдовски: Благодарам господине Крстевски.

Има збор пратеникот Ванчо Стаменков.

ДВ/МК 116 - 03

Ванчо Стаменков: Почитуван потпретседателе, почитуван министре, почитувани пратеници,

Многу ретко имаме закони од областа на да биде врзана со името економија. Само така економијата на овој Парламент. Ова е законот кој може да одиме напред.

што го чекавме подолго време и го да, што да кажам за овој закон? Дека причините спомнувавме како фонд во изминатиот период поради кои треба да се донесе, причините се многу што треба да се формира во Република Македонија, Фонд за поддршка на малиот бизнис. Прифаќаме сите дека е така. Но, зошто, ако веќе се дефинирани, зошто не работиме средниот бизнис. Така зборувавме, бидејќи причините да бидат содржани во текстот на секаде, во секоја нормална држава постои законот? Еве, сакаме да отвориме нови работни места, да го зголемиме производството, да бидеме конкуренти на пазарите. Никаде, во текстот, не

го спомнувавме, го очекувавме, и тоа нешто гогледам, барем малку нешто што ќе придонесе имаме тука во Паламентот. По обичај, натокму на ова да отвориме нови работни места или брзина да се донесе, во една фаза, како и сите да помогнеме на малите бизниси. Еве, искористена други закони што се носат во овој Парламент е можноста во законот, да покрај формирањето на Се набрзина, без да се разработи добро. овој гарантен фонд, како посебна организациона

Овој закон се предлага да се донесе во една единица, се измени и членот 4, односно членот 6 од фаза. Зошто во една фаза, кога се работи за постојниот Закон, со овој член 4. Дури, внесени се толку сложена материја како што е Фондот за работи што немаат врска со гарантниот фонд.

поддршка на малиот и средниот бизнис, Еве, да речеме ставот 3. Ако е дефинирано што односно на економијата на Република работи фондот во членот 8, ќе видите дека тука се Македонија, бидејќи знаеме дека нашата додани работи што едноставно не се вклучени во определба, а тоа е и определба на скоро сите работата на гарантниот фонд. Ќе финансираме и развиени земји во светот, да се потпрат на финансираме бизниси, инвестиции во странство малиот и средиот бизнис? Сите економии се со 50%. Ќе даваме гаранции до милион евра за потпираат посебно на малиот бизнис. Ако ги инвестициони работи во странство, така што погледнете бруто националните доходи наметам дека целта на овој закон не е токму тоа да сите овие високо развиени држави ќе видатесе промовира малиот бизнис, туку целта е да дека 70 или 80% се од тој мал или среден едноставно, нешто договорено, како поддршка на бизнис. одредени индивидуалци да биде реализирано.

Ние, за една толку сложена материја доста размислував како во оваа држава, зошто издвојуваме само една седница, неколку такви закони доаѓаат во Парламентот, може да се часови и со тоа ќе се донесе овој закон, со кој каже случајни закони, преку ноќ и се итно, па што ќе кажеме дека сме ја завршиле работата. дојдов до заклучок дека едноставно, сите овие Дека сме во правец на тоа да бидеме во тек со предлози произлегуваат од страна на лични економските текови во светот и соинтереси и потреби, договорени можеби во формирањето на овој гарантен фонд, во кафеана или на друго место.

склопот на Македонска банка, како посебна Мислам дека и оваа една таква работа, токму така организациона единица. Сме успеале да направена и дадена задача како да се изработи издвоиме 265 милиони денари од Буџетот и овој закон. Така е и направен. Јас не сакам да го тие пари, за она што ќе донесе и овој член 8-а обвинувам министерот дека знаел за оваа работа, што го дефинира тоа каде ќе се употребат тие верувам дека, ако детално се анализира, да се пари, е доволно за да ја оствариме работата, даде на експерт, да се даде ма бозмос јавноста, односно целите што сакаме да ги постигнеме ако може така да се каже во Република со овој гарантен фонд.

Македонија, на Стопанската комора, на Сојузот на Многи не сериозно, многу несериозен пристап стопански комори, на сите оние кои се вклучени во кон многу важна и сериозна проблематика. бизнисот, ќе видиме дека овој закон ќе претрпи Затоа јас и на Комисијата гласав против, нецелосна измена. Верувам дека скоро ништо нема дека не сакам да се донесе и да се формира да остане од него, вака како што е направен. Затоа ваков фонд, јас тоа постојано го зборувам дека што намената и она што како причина го споманв, сакам и спомнувам дека тоа е она што мора водуре и во образложението е дадено, дека со овој Република Македонија да се направи. Но, закон ќе се подобри малиот бизнис, ќе се поспеша гласав против, затоа што имаме несериозен отворени на нови мали бизниси. Тоа не е содржано пристап кој најсериозната работа во овој законот.

Република Македонија, економијата. Изгледа, Не можете вие да финансирате и да гарантирате во оваа држава се ни е поважно, од кредити до 1/3 од износот и да кажете дека сте економијата. А, една држава е посилен и е помогнале. Ако човекот кој сака да се занимава со силна онолку колку што е силна економијата. бизнис има 2/3 од парите обезбедено, ќе си ја Тоа треба на крајот да го сфатиме и дека ако обезбеди и таа третина. За мал бизнис не му сакаме да бидеме некој политички фактор, требаат 150 илјади евра, туку му требаат 10, 20, 30 како држава во светот и да значиме нешто, да илјади. Очигледно е дека ќе ја промашиме не почитуваат, треба да бидеме економски работата, дека ќе завршиме на некој луѓе работа, силни. ништо нема да сториме во насока на тоа да

Тоа значи дека е крајно време во овој економијата во Македонија конечно добие некој Парламент, ако не секоја, секоја втора точка поттик или помош од државата да се отворат нови работни места, да им овозможиме на луѓето со

идеи да добија можност, бидејќи сега немаат како помош на граѓаните, а опозицијата не сака да таква можност да земат кредит. Нема со што им ги даде, што е малку чудна констелација на да го обезбедат тој кредит. Да имаат можност односи.

Да земат кредит и да ја спроведат својата идеја то што со сигурност е точно е дека гарантниот фонд, така како што е предложен, ќе биде од

Дајте, да одиме во две фази. На следната помош на оние кои сакаат, имаат намера, имаат седница, еве имаме седница после 20-ти, има добри бизнис планови и сакаат да започнат со мал време да се разговара со Стопанската комора, или среден бизнис.

со бизнисмените, да добиеме еден текст што Се разбира, понуденото решение не е совршено. навистина ќе биде во насока на тоа да има свои добри и лоши страни. Дел за и дел добиеме што поквалитетен закон, закон што против. Во конечното вагање превагнуваат

навистина ќе биде наместо за малиот бизнис, позитивните елементи, наспроти негативните. Ќе за луѓето кои се сега без работа, а имаат спомнам неколку од позитивните. Тоа е дека така, способности, имаат квалитети, имаат решенија така како што е предложено решението за и знаат како да работат. Но, им се случило да функционирање на гарантниот фонд, тој нуди

не наследиле, да не се здобиле со некои поддршка на сериозни и деловни издржани и можности да дојдат до финансиски средства и оправдани бизнис проекти, што веќе поминале

не можат да ги спроведат своите идеи и совевиден филтер во деловните банки, кои не се способности и знаењето што го имаат да ги најавни на поддржат или кредитираат проекти без применат на дело, да отворат свои бизниси. добар бизнис план и профитен бизнис план од една

Исто така, ќе ви кажам дека, кога велам страна, а од друга страна, таквата помош на конкретно, ние треба и конкретно да малиот и средниот бизнис ќе креира повеќе напишаме што ќе финансираме, односно соработни места, што е основна цел на оваа и на сите што ќе гарантираме, за кои кредити ќе владат што досега биле во Македонија и ќе бидат во гарантираме. Дали тоа ќе биде трговија, следните 20-тина години.

производство, кој ќе има предност при Од друга страна, појавувањето на државата како гаранцијата, каде е земјоделието, каде се тие гарант се коси со некои мои законски начела на луѓе кои живеат на село и немаат можност да либаралната демократија, но со сигурност би

обезбедат хипотека. И тоа е мал бизнис. Сака гласала против, доколку бев пратеник во некој човекот да купи две крави или да отвори некој западно европски парламент со развиена мал производствен погон во село, да економија, со мал процент на невработени, со произведува сирење или нешто друго, каде е решен социјален статус на граѓаните. Но, бидејќи

неговата можност да дојде до гаранција за не сум пратеник во таква земја, јас и пратеничката парите што му се потребни. Ќе го враќа група на ЛДП ќе го поддржам овој предлог на закон кредитот, но нема услови да обезбеди за формирање на гарантниот фонд.

хипотека. Се согалсувам со колегите пратеници кои велеа

Имаме многу за зборување. Ако помине во дека со години наназад политичките прашања ссе втората фаза ќе зборуваме повеќе. Јас топ-тема, а за економските никако не доаѓа ред. верувам дека ќе се повлече. Се надевам дека верувам дека влегуваме во фазата 2, кога

имаме добри намери да направиме навистина економските прашања ќе бидат топ-тема, а нешто за економијата во Република политичките ќе не можат да дојдат на ред. Македонија, да ја поттикнеме и да дадеме

поддршка што ќе значи и развој на Тоа што го очекувам од реализацијата и примената целокупната економија во Република на овој закон, а за што и опозицијата покажа извесен скептицизам, што ми е сосема разбирлив, Македонија. Благодарам. бидејќи во еден период од државниот развој ние

Слободан Најдовски: Благодарам господине, имавме државни кредитирања што беа од Стаменков. донирани средства за кои што понатаму не

Има збор пратеникот Пеева Лауренчиќ успеавме да разбереме кој е конечниот реализитор и конечниот ефект, но убедена сум дека тоа нема да биде случај со предложениот гарантен фонд од најмалку три причини:

Ангелка Пеева-Лауренчиќ: Благодарам, првата причина е што ќе се инсистира на потпретседателе. достапност на информациите за користење на средствата, зошто ако не го обезбедиме тој

Почитуван министре, почитувани колешки и колеги пратеници, елемент, ако не обезбедиме секој граѓанин во

Предлогот за измена и дополнување на Законот Македонија да ги знае условите како да пристапи и што го имаме на дневен ред, а се однесува да го користи овој гарантен фонд при земање на конкретно на формирање на гарантен фонд, во кредит од деловна банка, ако секој граѓанин не нормални ситуации би требало да биде биде упатен во бирократијата за тоа што побрзо да предлог на опозицијата, затоа што државата е го обезбеди, тогаш целта нема да ја обезбедиме.

таа што ги штити и чува парите, а опозицијата Втората, многу важна работа, важен елемент е е таа што бара повеќе пари да отидат кај јавноста во постапката и процедурите за тоа кому граѓаните. Во овој случај имаме обратна се доделени средства како гаранција и дали тој ситуација. Државата нуди одредени средства, бизнис план понатаму се покажал како успешен.

Третата, но не најмалку важна можеби најважна е делот за менаџирањето на овој гарантен фонд. Тука би ја замолила Владата особено да обрне внимание кои луѓе и какви луѓе ќе постави за водачи и лидери на овој гарантен фонд, зошто само менаџери по вокација можат да бидат и добри менаџери во државната структура, а доколку немаат такво искуство тешко дека ќе можат да го стекнат за прв пат на едно вакво прашање.

Ангелка Пеева Лауренчиќ: (Продолжение) Една минута контра реплика пратеникот Ангелка Пеева-Лауренчиќ.

Од горенаведените причини, а се за да им се помогне на граѓаните што сакаат да почнат мал или среден бизнис, Пратеничката група на Либерално-демократската партија ќе поддржи предложеното решение. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам госпоѓо Пеева-Лауренчиќ.

Пред да му дадам збор на господинот Китановски, сакам во свое име и во име на сите вас да ги поздравам претставниците на Мисијата за надворешна политика на Парламентот на Народна Република Кина, кои во овој момент ја следат работата на нашето Собрание. (Аплауз)

Три минути реплика има господинот Илија Китановски.

Илија Китановски: Благодарам господине потпретседателе, морав да реагирам на реплика на дел од дискусијата на колешката Пеева, посебно во првиот дел, каде што потреба, воопшто, се осврна или даде свој коментар на тоа опозицијата како ќе однесува, како ќе гласа и она што сакам да реплицирам е дека демагогија е да тврди, дека со овој закон, или со фонд им се даваат пари на граѓаните, претпријатијата. Гарантниот фонд, вика гарантен, тој ги индиректно средства од овој фонд граѓаните, ниту добијат, или ќе добијат. Значи директно,

Слободан Најдовски: Три минути реплика за пратеникот Пеева-Лауренчиќ.

Ангелка Пеева-Лауренчиќ: Ако навистина така дискусијата го кажавте, така да, едно со друго не оди, затоа што уште еднаш ќе повторам, и самите тоа кажавте во дискусијата, веќе кредити од страна на деловните банки гарантира Банката за развојот преку гарантниот фонд. Значи, одобрените кредити од страна на деловните банки. Така да, и во делот кој што се однесува на креирањето на политиката, кому ќе му се одобрат тие средства, воопшто, банакта за поддршка на развојот и гарантниот фонд, многу малку ќе можат да одлуките ги донеле веќе деловните банки. А тие се раководат од чисто економски нормално правни причини, така да, репликата се однесува на тоа дека нема можност некој да тврди дека вие опозицијата не дозволувате граѓаните да добијат пари. Со овој закон, ниту парите на никој, нути на ниту претпријатијата кои што се бизнисмените. Ке добивање на кредити ќе добијат повеќе или една мала можност една третина од кредитот, кој помалку средства. Со овој закон, воведувањето на гарантниот фонд гарантира евентуално невраќање и се поголема сигурност на деловните банки да одобруваат. А тоа е доста посредно влијание.

Слободан Најдовски: Има збор пратеникот Ванчо Стаменков.

Ванчо Стаменков: Господине потпретседателе уште нешто да кажам, бидејќи гледам дека или не се слуша како што треба, или не сака да се слушне. Ако го погледнеме законот и го прочитаме внимателно, ќе видиме дека овој закон не дава пари на никој, нути на бизнисмените. Ке добивање на кредити ќе добијат повеќе или една мала можност една третина од кредитот, кој помалку средства. Со овој закон, воведувањето на гарантниот фонд гарантира евентуално невраќање и се поголема сигурност на деловните банки да одобруваат. А тоа е доста посредно влијание.

Другата работа, која што е многу важна, се спомнуваат западно-европски земји. Во западно-европските земји, еве и Грција е во Европската

унија, ако погледнеме во нивната економија, Собранието го усвои Предлогот за донесување на ке видиме дека таму се даваат неповратни закон за изменување и дополнување на Законот за средства за развој на бизнис во неразвиените основање на Македонската банка за поддршка на подрачја или во подрачјата кои се подложени на развојот.

на миграции. Да речеме подрачјето према Турција, или подрачјето према Македонија се финансира со 50% од парите кои што се потребни за бизнис. Тоа е значи во високо развиените земји, во однос на нас, многу поразвиени земји е така, а ние зборуваме за држава, се работи за Македонија, каде што имаме 400.000 невработени. Еве колапс на економијата, а граѓани кои што единствена шанса во својата перспектива гледаат да излезат надвор од границите на Република Македонија. Тоа е факт и аргумент дека секој млад човек во Република Македонија кој што има некакво знаење, некаква диплома сонува да излезе од Република Македонија да отиде некаде каде што може да обезбеди пристојна работа и пристоен живот. Ние зборуваме сега за либерална политика, или за некаква друга политика. Благодарам.

Службите да го утврдат точниот број на присутните пратеници во салата.

Молам, службите да не го утврдуваат точниот број имам точна бројка од заменик секретарот.

Уште еднаш ги повикувам пратениците за да преминеме на гласање.

Давам пауза до 15,00 часот.

Ги повикувам сие пратеници да бидете во салата за да преминеме на гласање.

(Пауза од 13,15 часот).

некаде каде што може да обезбеди пристојна работа и пристоен живот. Ние зборуваме сега за либерална политика, или за некаква друга политика. Благодарам.

Слободан Најдовски: Три минути реплика за госпоѓата Ангелка Пеева-Лауренчик.

Ангелка Пеева-Лауренчик: Јас им се извинувам на пратениците што одземам време. Еве уште три минути, затоа што господинот Стаменков директно се обраќаше на мојата дискусија, кога се јави за збор.

Јас навистина, не се чудам на некој млади луѓе што размислуваат да излезат од државата, кога ќе чујат некои дискусии кои јас сега ги слушнав. Значи, стремежот на оваа земја не е во тоа државата да помага за развој на бизнис. Ние безконечно да одиме кон тоа државата да дава пари и да троши. Стремежот на либералната демократија е граѓаните да имаат да трошат и да создаваат и креираат работни места. Тука е нашата концепциска разлика. За тоа дебатиравме и на Комисијата, колега Стаменков. Државата треба да биде сервис кој што ќе опслужува елементи неопходни за развој и нормално функционирање на едно општество. А граѓаните се тие кои што создаваат профит и креираат работни места. За жал, ние со години наназад се бавиме со политички прашања и со години наназад за секој проблем бараме решение од државата. Тоа нема да трае уште долго и не може да трае вечно. Точно е дека има такви фондови во други земји кои стимулираат развој од други причини во неразвиени подрачја во сопствените земји. Дали се тоа демографски елементи, или населување на одредени области, кои што се ненаселени, а имаат услови за развој на бизнис, тоа е нешто сосема друго. Ние зборуваме за почетни елементи за развој на приватната иницијатива.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Констатирам дека нема повеќе пријавени за збор.

Го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Пратеникот Слободан Најдовски поднесе амандман на член 4 за менување на став 2, по кој Владата не се произнела.

РД/НД 116 - 03

Пратеникот Илија Китаноски поднесе амандмани на член 9 во новиот член 14 -б став 3 и на член 9 во новиот член 14-б за додавање нов став 4 по ставот 3, по кои Владата не се произнела.

(По паузата седницата продолжи со работа во 15.02 часот).

Слободан Најдовски: (продолжение)

Отворам претрес по амандманот за додавање нов член 1-а по членот 1, поднесен од Законодавно-правната комисија.

Ги молам сите пратеници да влезат во салата. Службите да го утврдат точниот број на присутни.

Со овој амандман се согласил повереникот на Владата.

Пред да продолжиме и да го утврдиме уште еднаш бројот на присутни, сакам да ве известам дека, се договоривме со пратеничките групи дека ќе работиме без разлика на времето.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии господинот Никола Поповски.

Ве молам да се сослушаме, ако сакате.

Повелете господине Поповски.

Ве молам да се сослушаме, без разлика дали ќе завршиме и порано, ќе работиме до 30 точка, односно до точката за регулаторна комисија. И затоа би ве замолил, би ги замолил оние пратеници кои се во Собранието, а не се присутни, да влезат да ги завршиме овие точки и со тоа да ја завршиме денешната работа. До 30 точка.

Никола Поповски: Амандманот се прифаќа.

Слободан Најдовски: Амандманот се прифаќа и станува составен дел на Предлогот на законот.

Отворам претрес по амандманот на член 4 за менување на став 2, поднесен од пратеникот Слободан Најдовски.

Молам сега службите да го утврдат точниот број.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии господинот Никола Поповски.

Ве молам останатите пратеници да седнат на своите места.

Повелете господине Поповски.

Продолжуваме со работа.

Никола Поповски: Овој амандман Владата не го прифаќа од причина што во сегашните услови како што се дефинирани штедилниците со постојниот закон тие имаат, пред се, намена да бидат штедилници, а не и можни кредитори на инвестициони проекти. Особено предлогот за изложеност во двоен обем од гарантираниот капитал на финансиската институција претставува ризик да се даде можност колкав обем на средства да се пласира преку ваков вид на институции.

Претресот е заклучен.

На Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучокот.

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за изменување дополнување за Законот за основање на Македонска банка за подршка на развојот.

Ве повикувам да гласаме.

Од 62 присутни пратеници, 59 гласале, 52 за, нема воздржани, 7 против.

Меѓутоа, во моментот Владата работи на нов закон за банки во кој статусот на штедилниците ќе го смени од штедилници на штедни банки, при што ќе се зголеми и нивната одговорност и нивниот оснивачки капитал и можностите за евентуално микро финансирање на овие институции. Во тој момент, а тоа нема да биде подолго од неколку месеци, ваков амандман ќе биде можен, но до тогаш Владата не може да го прифати.

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Слободан Најдовски: Благодарам господине министре.

Дали Собранието го усвојува предлогот на оваа Седница да се претресе и Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале 61 пратеник, 54 за, нема воздржани, 7 против.

Со оглед да не ви одземам од времето иако не се согласувам со дел од образложението, нема да дискутирам.

Констатирам дека е усвоен предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Отворам претрес по текстот по Предлогот на законот.

Со оглед на тоа што нема други пријавени за збор,

Законодавно-правната комисија поднесе амандмани за додавање нов член 1-а по членот 1, член 4 став 8 за менување на член 7,

заклучувам претресот по амандманот.

за менување на член 8, член 11, член 12, член 14 став 1 и за менување на ставотите 2 и 3, за менување на член 15, за менување на член 16

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

и за додавање нов член 16-а по членот 16.

Од присутни 63 пратеници, 56 гласале, 13 за, 1 воздржан, 42 против.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на член 4 за менување на став 2, поднесен од пратеникот Слободан Најдовски.

Отворам претрес по амандманот на член 4 став 8, поднесен од Законодавно-правната комисија.

Со овој амандман се согласил повереникот на Владата.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии господинот Никола Поповски.

Повелете господине Поповски.

Никола Поповски: Амандманот се прифаќа.

Слободан Најдовски: Амандманот е прифатен и станува составен дел на Предлогот на законот.

Отворам претрес по амандманот за менување на член 7, поднесен од Законодавно-правната комисија.

Со овој амандман се согласил повереникот на Владата.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии господинот Никола Поповски.

Повелете господине Поповски.

Никола Поповски: Амандманот се прифаќа.

Слободан Најдовски: Амандманот е прифатен и станува составен дел на Предлогот на законот.

Отворам претрес по амандманот за менување на член 8, поднесен од Законодавно-правната комисија.

Со овој амандман се согласил повереникот на Владата.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии господинот Никола Поповски.

Повелете господине Поповски.

Никола Поповски: Амандманот се прифаќа.

Слободан Најдовски: Амандманот е прифатен и станува составен дел на Предлогот на законот.

Отворам претрес по амандманот на член 9 во новиот член 14-б став 3, поднесен од пратеникот Илија Китаноски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии господинот Никола Поповски.

Повелете господине Поповски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Никола Поповски: Амандманот го прифаќаме. Ве известувам дека амандманите на Законодавно-правната комисија број 6, 7, 8, 9 и 10 кои се однесуваат на членовите 12, 14, 15, 16, додавање

СП/БП 116 - 03

сена новиот 16-а сите ги прифаќаме.

Никола Поповски: Амандманот не се прифаќа, бидејќи можноста што е дадена во законот за пласман на овие средства од гарантниот фонд во државни каси од вредност

Слободан Најдовски: Амандманот е прифатен и станува составен дел на текстот на Предлогот на законот.

воопшто не го ограничува пристапот на трговските претпријатија до банкарските кредити, затоа што пласманот се овозможува на најкраткорочните хартии од вредност, тромесечни и едномесечни во Народната

Следниот амандман од Законодавно-правната комисија на член 12 исто така е прифатен и тој станува составен дел на текстот на Предлогот на законот.

банка и тие се толку ликвидни и толку краткорочни да не можат во проекциите на банката да го пореметат фондот за гарантирање од страна на МВНР. И за тоа не

Амандманот на член 14 став 1 и за менување на ставовите 2 и 3, поднесен од Законодавно-правната комисија и тој е прифатен и станува составен дел на текстот на Предлогот на законот.

го прифаќаме, а е во корист на тоа средствата банка да може да ги оддржува на повисоко ниво.

Амандманот за менување на член 15 од тој станува составен дел на текстот на Предлогот на законот.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Констатирам дека нема други пријавени за збор.

Амандманот за менување на член 16 поднесен од Законодавно-правната комисија е прифатен и станува составен дел на текстот на Предлогот на законот.

Предлагачот не е тука, да видиме дали сака да го повлече.

Амандманот гоставам на гласање.

Амандманот за додавање на нов член 16-а по членот 16, поднесен од Законодавно-правната комисија со кој се согласил и повереникот на Владата и тој е прифатен и станува составен дел на текстот на Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласаме.

Од присутни 62 пратеници, гласале 56, 8 за, нема воздржани, 48 се против.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на член 9 во новиот член 14 ставна законот.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот 3 поднесен од пратеникот Илија Китаноски. Молам, кој бара збор.

Отворам претрес по амандманот на член 9 во новиот член 14-б, за додавање нов став 4 по ставот 3, поднесен од пратеникот Илија Китаноски.

Има збор пратеникот Ванчо Стаменков. **Ванчо Стаменков:** Почитуван потпретседателе, почитуван министер, почитувани колеги пратеници јас го поддржам Предлогот за донесување на овој закон, значи гласав позитивно и сметам дека, како

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

што образложив во мојата дискусија дека фонд за

Никола Поповски: Овој амандман е врзан претходниот, за истата намена е, не прифаќаме.

соразвој на малите претпријатија, односно на малиот бизнис и за поттикнување на истиот е нешто што беше неопходно да се донесе во Република

Слободан Најдовски: Амандманот не се прифаќа.

Македонија. Целта на тоа не е содржана во овој закон, во текстот на законот. Нема да ја постигнеме таа цел едноставно заради тоа што не можеме да видиме ништо во таа насока во законот.

Констатирам дека нема други пријавени за збор.

Еве, јас ќе го прашам министерот каде го гледа, бидејќи ова се однесува за измена на Законот за Македонска банка. Во членот 4 се опфатени

Го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Од присутни 61 пратеник, гласале 56, 3 за, 1 воздржан 52 против.

дејности кои што ги врши банката и измени во однос на претходниот член во законот. Каде гледа да речеме во став 2, кредитирање медицински работи од странство, извоз и подготовка за извоз

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на член 9 во новиот член 14 - б, засе додавање нов став 4 по ставот 3 поднесен од пратеникот Илија Китаноски.

ина трговски друштва од Република Македонија да работи во странство одобрени од домашни банки и други финансиски институции претходно осигурани

Отворам претрес по амандманот на член 11 поднесен од Законодавно-правната комисија.

во банката од некомерцијален бизнис. Значи, ние со овие две работи, со овие два става влегуваме веќе во работи кои што немаат допирни точки со

Со овој амандман се согласил повереникот на Владата.

малиот бизнис. Ние ова претходно го немавмешто го зборувам во неконзистентноста две во законот. Ова е можеби најударната работареченци една до друга во целото негово обраќање во овој закон што се предлага. Сето друго екои се конзистентни на претходната, за да можам споредно. Спореден е и гарантниот фонд. Овада одговарам тоа што го бара господинот е новината која што е предложена во законот Стаменков и со настапи и во говорот кога и која што треба сите нас да не загрижува. зборуваше по законот. Значи во образложението

И ставот 5, привремено задолжување со други ако се прочита, или сведено на речникот на банки за давање на гаранции за инвестициски господинот Стаменков ако се види, пишува дека работи на трговски друштва на Република законот има две цели. Едната е да го конституира Македонија во странство во вредност од над 1 гарантниот фонд и таа е главната цел. Меѓутоа, милион евра. Банкарски конзорциум. исто така со основањето со измените на законот за Загрижува ставот 8, откуп, продажба и банката кажуваме дека ќе се прошират наплата на побарувања. Кои се целите кои што активностите што во моментот не ги вршат други сакаат да се постигнат со овие ставови кои финансиски институции во Република Македонија и што се напишани. Министерот каде гледа ќе се прошират активностите на банката. Тоа е поттикнување и развој на малиот бизнис. Јас сосема друг дел што тој го прочита во членот 4 и 5. не го гледам, верувам дека и тој не го гледа. За да се чита одредби за една цел со нив да се дека нешто ќе се постигне со овие ставови. негира другата цел и да се кажува дека Како што кажав една третина гаранција за квантификациите на таа цел се недоволни за да се средствата кои што ќе бидат земени како заврши со квантификации дека големите бизниси, кредит, некој мал бизнисмен сака да отпочне мислам навистина не гледам една расправа во која со бизнис, или да го развие, или да го прошири ние можеме ако сакаме нешто да помогнеме, да својот бизнис е несериозна работа, бидејќи помогнеме. Ова е една, извинете на изразот, како што реков ако му треба кредит од 30 паушална и палијативна расправа во која освен илјади евра, а тој има гаранција за 20 илјади дисквалификации на тој што предложил и на евра, за останатите 10 илјади евра сигурно текстот, не можете да најдете аргументација за да нема да му биде проблем да ја обезбеди можете да работите со законот понатаму ако има гаранцијата, нема потреба да го формираме некакво подобрување. И во такви услови е сето ова за да му помогнеме на човекот да ја спроведе својата идеја на дело. невозможно да се помогне. Во вакви услови е

Затоа ќе гласам против текстот на законот, помогне да го оневозможите да помогне. И во тие бидејќи сметам дека е несериозен и нема да услови е невозможно да се води дијалог во кој одговори на намената за која што во имате аргументи на масата за кои треба да се економската програма на Владата беше разговара. Во секој негов настап го повикува наведено за 2005 година формираме фонд за министерот да образложи, да образложи, а поддршка и развој на малите и средните постојано контрадикторни ставови од реченица до претпријатија во Република Македонија. Овој реченица. Ако направиме уште една пауза, можеби фонд кој што сега го нарекуваме гарантен уште нешто трето ќе излезе од таков карактер фонд нема да ја изврши таа функција, туку ќе

завршат работа некои поголеми бизнисмени на **Слободан Најдовски:** Процедурално господинот Зоран Крстевски.

некој начин да дојдат до некои средства кои **Зоран Крстевски:** Господине потпретседателе, што им се потребни и кои што веќе ги меркаат Деловникот, парламентарната пракса налагаше во Македонска банка. вие да го прекинете министерот, да не му

Слободан Најдовски: Констатирам дека нема дозволите да дисквалификува пратеник и неговите повеќе пријавени за збор. ставови што е основно поготово министер кој бил и пратеник и претседател на Собрание. Значи, тоа е

Има збор Никола Поповски. мојот протест во моментот. А после ако треба за

Никола Поповски: Прво, јас навистина не аргументите на предлагачот за ваков закон можам да го разберам господинот Стаменков повторно ќе се јавам.

во пристапот кој го има. За да можеме да се **Слободан Најдовски:** Благодарам господине објасниме за законот треба да имаме прво Крстевски. Но, обраќањето беше обострано. конзистентен, наместо биолошки пристап во Гледав, не гледам, видов, не видов. Во ред, ја смисол, јас гледам, ти не гледаш, јас не можам прифаќам забелешката. да видам, дали ти можеш да видиш, тоа е

биолошки присап, сите гледаме во Повелете господине Стаменков три минути Парламентот. Меѓутоа, во една реченица реплика.

кажува кој ќе ви земе кредит каде што 10 **Ванчо Стаменков:** Благодарам потпретседателе.

илјади евра ќе му гарантирате. Тоа на никого Јас очекував поконструктивни одговори од не му е потребно за веќе во следната министерот, не се надевав дека ќе одговори на овој реченица да каже, вие носите закон за да им начин како што одговори, дека сме паушални. Ние завршите работа на големите бизниси кои ќе можеби не сме сите толку стручни, па затоа сме се дочепат по ваквите. Мислам дискусии кои пратеници. И ние зборуваме овде во глас на на никого за ништо не му служат, освен да се народот, во име на граѓаните можеме да дадеме најде било што па макар и целосно некоја своја проценка за некој закон како мислиме. неконзистентно за да се соопшти било што за Тоа е наше мислење и можеби не е толку стручно, законот. Значи, не можам да најдам освен ова

а сепак произлегува од таму од каде што доаѓаме. Факт е дека овој закон како што е предложен во Собранието не содржи ништо во насока на развој на малиот бизнис. А министерот ако мисли дека добро работи, се лаже, или дека оваа Влада добро работи, се лаже. Едноставно македонските граѓани се потешко живеат и се се посиромашни. Вие можете да кажувате некои бројки и некои други показатели. Факт е дека во Македонија се потешко се живее, се потешко може да се одржува некој бизнис, а не пак да се развива, или пак да оди напред. Ако разговарате со било кој бизнисмен, или со било кој граѓанин тоа ќе го водите дека е така.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Контрареплика една минута министерот за финансии господинот Никола Поповски.

Никола Поповски: Господине Стаменков ако е така како што кажувате, тоа е причина повеќе да го гласате законот.

Слободан Најдовски: Благодарам.

Констатирам дека нема повеќе пријавени за збор.

Го заклучувам претресот по текстот.

Ги повикувам пратениците да влезат во салата за да преминеме на гласање.

Ги молам службите да го утврдат точниот број на присутни пратеници во салата.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Од присутни 62, гласале 61 пратеник, 50 за, нема воздржани 11 против.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за изменување и дополнување на Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот.

Слободан Најдовски: Минуваме на точката 27 - Предлог за донесување на законот за дополнување на Законот за Централен регистар, со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот, со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието ви се доставени, односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор?

Констатирам дека нема пријавени за збор.

Го заклучувам претресот.

На Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за дополнување на Законот за Централен регистар.

Ве повикувам да гласате.

Од присутни 61 пратеник, гласале 59, 59 пратеници гласале за, нема воздржан, нема против.

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот?

Ве повикувам да гласаме.

Од присутни 61 пратеник, гласале 58, 58 пратеници гласале за, нема воздржан, нема против.

Констатирам дека е усвоен предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Законодавно-правната комисија поднесе амандман на член 1 за додавање нов став 2 по ставот 1.

Отворам претрес по амандманот на член 1 за додавање нов став 2 по ставот 1, поднесен од Законодавно-правната комисија.

Со овој амандман се согласил повереникот на Владата.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии, господинот Никола Поповски.

Повелете господине Поповски.

Никола Поповски: Амандманот се прифаќа.

Слободан Најдовски: Амандманот е прифатен и станува составен дел на предлогот на текстот на законот.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Констатирам дека нема пријавени за збор.

Го заклучувам претресот по текстот.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласате.

Од присутни 61 пратеник, гласале 59, 59 пратеници гласале за, нема воздржан, нема против.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за дополнување на Законот за Централен регистар.

Минуваме на точката 28 - Предлог за донесување на закон за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем, наменет за Проектот за реформи на железницата, кој ќе се склучи помеѓу ЈП Македонски железници и Меѓународната банка за обнова и развој, со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на закон, со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието ви се доставени, односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор?

Констатирам дека нема пријавени за збор.

Го заклучувам претресот.

На Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок.

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем, наменет за Проектот за реформи на железницата, кој ќе се склучи помеѓу ЈП Македонски железници и Меѓународната банка за обнова и развој.

Ве повикувам да гласате.

Од присутни 61 пратеник, гласале 60, 55 пратеници гласале за, 5 воздржано, нема против.

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласате.

Гласањето го поништувам, во моментот имаме 60 пратеници, немавме доволен број на пратеници за гласање.

(Во салата влегуваат пратеници).

Ве повикувам да гласаме.

Од присутни 62 пратеника, гласале 60 пратеници, 55 за, 5 воздржано и нема против.

Констатирам дека е усвоен предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Констатирам дека ема пријавени за збор.

Го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на законот.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласате.

Од присутни 62 пратеник, 60 пратеници гласале, 55 пратеници гласале за, 5 воздржано, нема против.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем, наменет за Проектот за реформи на железницата, кој ќе се

склучи помеѓу ЈП Македонски железници и Меѓународната банка за обнова и развој.

Минуваме на точката 29 - Предлог на закон за изменување на Законот за социјална заштита.

Предлогот на законот ви е доставен.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Има збор пратеникот Марија Којзеклиска.

Повелете госпоѓо Којзеклиска.

Марија Којзеклиска: Благодарам потпретседателе.

Самиот Предлог на закон има 4 члена и се однесува на усогласување со Законот за едношалтерски систем. Меѓутоа, сакам да кажам две принципиелни работи, кои се констатирани и претходно кога ги вршевме последните измени на Законот за социјална заштита, а тоа е во месец јули 2005 година. Самите причини поради кои се предлага донесувањето на законот, всушност се класична фотокопија на претходниот закон од областа на финансиите, што веќе го поминавме, со воведување на едношалтерски систем од 30.09., дека треба да се регистрираат и да се запишат сите установи кои се од областа на социјалата во Централниот регистар, а не како до сега во Судскиот регистар. Значи се повторуваат истите причини и во Законот за здравствена заштита што ќе дојде на дневен ред и во Законот за социјална заштита и во претходните закони во делот на финансиите.

Втората работа на која сакам да укажам, а која беше наведена во Извештајот на Законодавно-правната комисија, во претходните измени од месец јули 2005 година токму на Законот за социјална заштита, каде што се вели доколку законите трпат повеќе измени, меѓу кои некои се суштински, не треба прво да содржат одредба со која ќе се овласти Законодавно-правната комисија или пак одредба со која ќе се задолжи Законодавно-правната комисија да изготви пречистен текст на Законот за социјална заштита. Тоа е наведено во членот 3, почитувани колеги и почитуван потпретседателе и почитуван замениче на министерот, во кој вие велите дека се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да изготви пречистен текст. Да го споредам тоа со она што го барате во Законот за изменување и дополнување на Законот за детска заштита, во кој барате или се задолжува Законодавно-правната комисија. Законодавно-правната комисија и Собранието на Република Македонија не се сервис на Владата за да можат тие да даваат пречистени текстови, но принципиелно, со оглед на тоа дека ова е петта измена во членот 1, 1997, 2000, 2003, 2004 и 2005 година. Петта измена на Законот. Редно е Законот за

социјална заштита како интегрален текст да дојде д Министерството за труд и социјална политика и ќе повторам да не се задолжува или да се овластува Законодавно-правната комисија да ги врши работите кои треба да си ги изврши извршната власт. Вака не ставате и нас како пратениците како сервис на Владата да ја вршиме работата што треба да ја заврши самото министерство. Сепак, се работи почитувани колеги и почитуван потпретседателе за сите измени кои беа до сега, кои се суштински, па и оваа измена е таква иако се менуват само три членови или се менува Судскиот регистар со Централниот регистар. Меѓутоа, во практичната примена на Законот за социјална заштита не верувам со овие пет измени и оваа шеста измена што ќе се направи да можат службите во самото Министерство за труд и социјална политика да ги спроведе и практично да ги применат сите овие одредби кои се менувани до сега, ниту пак не сакам да го потценувам капацитетот на соодветните установи од областа на социјалната заштита, меѓутоа, со ваков текст, со вакви измени, јас да сум вработена искрено да ви кажам нема да знам од кој службен весник да барам и кој вид на одредба треба да ја применам при донесување на решение и останатите одлуки кои се во надлежност на центрите за социјална заштита и другите установи. На крајот на краиштата, како граѓаните ќе знаат дали имаат право на социјална заштита, право на надомест за нега од трето лице и т.н., сега да не се навраќам на текстот од јули 2005 година. Законите ги носиме за граѓаните за да можат да бидат практично применливи и граѓаните да почувствуваат некој благодет од тие силни измени и дополнувања кои ги донесуваме или ги предлага Владата до Собранието. Благодарам.

Слободан Најдовски: Благодарам госпоѓо Којзеклиска

Констатирам дека нема повеќе пријавени за збор.

Претресот во однос на Предлогот на законот е заклучен.

Тука денешната седница ќе ја завршиме.

Околу продолжението дополнително ќе бидете известени.

Ќе ве замолам при продолжението, со оглед на тоа дека ќе имаме гласање да бидат на време дојдени пратениците.

(Седницата прекина во 16,00 часот).

ЛП/МЛ 116 - 03

НН/ЛЈ 116 - 03